

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Un balanç que ja triga massa

I, al capdavant, la crisi social que s'acosta

No sabem quant trigarà el Govern a fer un balanç fiable dels danys causats per la pandèmia. Xavier Espot, obsessionat per assegurar-se la reelecció, està concentrat a preparar el debat d'orientació política que se celebrarà al Consell General a partir del dia 20 de setembre.

Allí, ens diuen, exposarà una mena de full de ruta, que havia estat amagant curosament als grups parlamentaris de l'oposició i a la ciutadania fins aquest estiu, amb l'excusa del rebrot de la pandèmia. El 27 de juliol el cap de Govern va fer públic un document (*Horitzó 23*) que resumeix la revisió i adaptació que ha fet el Govern, amb els tres partits que en formen part, dels seus programes electorals del 2019.

Fins ara, en cinc mesos i mig, hem escoltat moltes compareixences reiteratives, matí i tarda, dels ministres Jover i Martínez oferint rodes de premsa sobre la situació derivada de la crisi sanitària. Xavier Espot ha ocupat també moltes hores de micròfon i pantalla.

Tanmateix el Govern té pendent de demanar perdó a les famílies que per raons sanitàries no van poder acomiadar-se dels parents que van traspasar, gairebé en solitari, durant el confinament.

I també hi ha pendent el balanç per esbrinar què ha passat a les residències de persones grans –El Cedre i Salita– on han mort força persones infectades pel virus.

No es tracta de demanar “responsabilitats” sinó que caldrà

que algú se'n faci responsable i es pugui saber aproximadament la dimensió de la tragèdia.

El que és inadmissible és la categòrica afirmació del cap de Govern, que pretenia tancar l'expedient abans d'obrir-lo, afirmant que la gestió d'El Cedre ha estat “d'excel·lència”.

D'altra banda, en l'àmbit de l'educació, l'avaluació dels perjudicis causats per gairebé sis mesos, comptant l'estiu, d'aules tancades és important per poder recuperar, si fos possible, el

---

El Govern té pendent demanar perdó als que no van dir adeu als seus difunts

---

temps a les escoles que la bona feina virtual dels mestres i professors no ha pogut pas suplir totalment.

Els col·legis hauran estat, de fet, tancats fins al setembre i això comporta pèrdues immaterials difícilment reparables.

Finalment, el balanç sobre les conseqüències econòmiques i socials de la crisi el veurem aviat als carrers i a les cues a Càritas i la Creu Roja per demanar menjar.

I, com es llegeix a la premsa catalana aquest estiu, és difícil mesurar els danys psicològics o els morals d'aquesta paralització de tres mesos que hem patit tots. Però n'hi ha.

En tot cas la crisi econòmica i financera, que tindrà efectes

devastadors, anirà acompanyada d'una crisi social que donarà origen al naixement de la nova classe de la precarietat.

No hi ha notícies que aquest estiu hagin disminuït les persones que viuen amb l'ajut dels menjadors socials i als bancs d'aliments. Les famílies que demanen assistència a Càritas i ara també a la Creu Roja en són la dramàtica demostració.

La situació social, amagada sota les picabaralles del Govern amb els socialistes, pot ser explosiva si s'endarrereix, o ni es planteja, la reconstrucció, és a dir el redreçament del país.

I Andorra no té recursos propis per resoldre-ho.

Només hem d'observar que el fet –que vam compartir– d'obrir la mà per ajudar els que ho necessitaven, intentant contenir la desocupació mitjançant els expedients de suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de jornada laboral, ha comportat que el dèficit públic es disparés i, amb ell, l'endeutament de l'Estat.

I la Caixa Andorrana de Seguretat Social algun dia ens haurà d'explicar com té l'endeutament i el dèficit i si està en condicions d'assumir-lo o compta traspasar-lo al Govern.

Mentrestant cal seguir pagant les pensions de jubilació i d'invalidesa, caldria seguir fent inversió pública i és obligat “donar de menjar” a les administracions públiques els pressupostos de les quals s'estan convertint en una mena de monstre sense cap ni peus.